

Ciekawostki o astronautach

1. Podczas lotów w kosmos astronauta noszą specjalne pieluchy (tzw. odzież o maksymalnej chłonności), żeby wytrzymać wiele godzin bez chodzenia do toalety, gdy są zapięci w fotelach swoich statków kosmicznych. Taką odzież noszą też gdy wykonują wielogodzinne spacery kosmiczne w skafandrach EVA (Extra-vehicular activity – czynności pozapojazdowe). Na szczęście w statkach kosmicznych i na stacjach są specjalne toalety. Kosmiczna toaleta działa trochę jak odkurzacz, bo w nieważkości nie dałoby się korzystać ze zwykłej toalety.

2. W stanie nieważkości pogarsza się ludzkie zdrowie, wynika to z braku ciężenia. Ludzki organizm z czasem przyzwyczaja się do nowych warunków, niestety w tym przypadku na gorsze. Bez ciężenia ciało astronauty mówi sobie "po co mi tak mocne kości, skoro tutaj mogę swobodnie latać". Z czasem kości robią się słabsze. Z tego powodu astronauta codziennie ćwiczą na specjalnych przyrządach (kosmicznej siłowni).

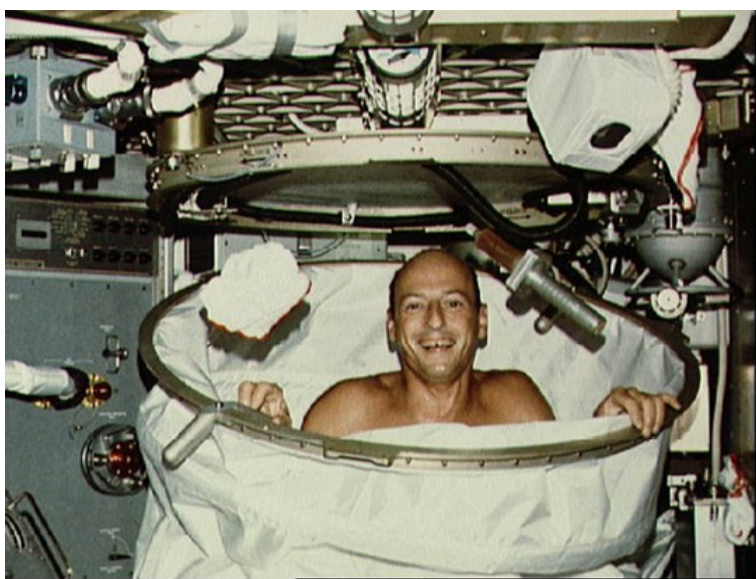
3. Astronauci nie noszą butów (choć czasem ich potrzebują, np. podczas ćwiczeń). Codziennie noszą za to skarpety. W stanie nieważkości nie da się chodzić nogami na stacji kosmicznej. Nogi przydają się jako dwie “dodatkowe ręce”. Astronauci używają swoich nóg, żeby gdzieś się zaczepić, gdy np. pracują przy komputerze. Z tego powodu skarpety astronautów są wzmocnione też z wierzchu, żeby się za szybko nie przecierały.

4. Astronauci są wyżsi w kosmosie. Bez ciężenia ludzkie ciało się odpręża i może się naciągnąć nawet 3%. Po powrocie na Ziemię wzrost wraca do normy.

5. Astronauci nie biorą w kosmosie kąpeli. W stanie nieważkości bardzo trudno jest wykonywać codzienne czynności. Nie da się napełnić wanny wodą, bo ta odfrunie w nieważkości. Dawno temu astronauci NASA testowali kosmiczne prysznice - zamykali się w specjalnej kabine, przez którą mknął strumień wody. Niestety taki prysznic okazał się trudny do okiełznania :) Dzisiaj astronauci używają wilgotnych chusteczek, zwilżonych ręczników oraz małych dozowników wody do codziennej higieny.

Astronauci muszą myć się w taki sposób rzadziej, niż my na Ziemi. W nieważkości ludzkie ciało męczy się mniej i dłużej pozostaje świeże i czyste.

6. Pierwszym (i jak na razie jedynym) polskim kosmonautą był Mirosław Hermaszewski, pilot wojskowy. Polak poleciał w ramach Programu Interkosmos. Była to kosmiczna inicjatywa Związku Radzieckiego (dzisiaj Rosji). Polak poleciał do radzieckiej stacji Salut 6.

7. Polska przystąpiła do Europejskiej Agencji Kosmicznej w 2012 roku, dzięki czemu mogła od tego momentu brać udział w kosmicznych projektach Agencji ESA. W 2022 powołano najnowszą grupę astronautów, do której mogli startować też nasi obywatele. Do korpusu astronautów dostał się polski naukowiec Sławosz Uznański.

